

8. Padalka H. M. (2008) Pedagogika mystetstva : Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin [Pedagogy of art : Theory and methodology of teaching art disciplines]. K.: Osvita, 274 s. [in Ukrainian].
9. Slovnyk ukrainskoi movy. Akademichnyi tlumachnyi slovnyk. Uivlennia [Dictionary of Ukrainian language. Academic Tlumachnyi Dictionary. Idea].
10. Ciui Tsziasuii. (2017) Metodychni zasady etnokulturnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzyky u protsesi fakhovoho navchannia [Methodological principles of ethno-cultural training of future teachers of music in the process of professional training]. Dys. ...kand. ped. nauk: 13.00.02 – teoriia ta metodyka muzychnoho navchannia. K., NPU. 236 s. [in Ukrainian].
11. Shulga R. P. (1989) Iskusstvo i tsennostnyie orientatsii [Art and values]. K.: Naukova dumka, 118 s. [in Russian].
12. Wilson G. D. (2008) The Psychology of Performance, Musical Talent and Ability [Electronic resource] : lecture, Gresham Colledge, Wednesday, 5 March / Glenn D. Wilson. – URL: <http://www.gresham.ac.uk/lectures-and-events/musical-talent-and-ability>. – Title from the screen. (data zvernennia: 26.08.2022).

Sokolova O., Melnyk O. Shi Yue. Special features of training of ethno-cultural ideas of future teachers of musical art

The article deals with the problem of training of ethno-cultural ideas of future teachers of musical art. It is determined that the indicator of the national self-identification of a person in the global world, the development of its multicultural outlook on the basis of knowledge of historical traditions, language, laws of ethics, art, etc., as well as the formation of a proper attitude toward the world (material and spiritual) heritage are ethno-cultural concepts. The art of different ethnic groups concentrates and quarries in artistic works the most unique features of each nation, with the help of specific visual means creates its generalized mental image. Cultural ideas of students of musical and pedagogical profile today are considered as necessary and important component of their professional education. The special features of training of these ideas are determined by the specifics of organization and implementation of professional training of students and its rich and diverse content. The cultural vision of the future music teacher is interpreted as a system of individual visual orientations created on the basis of personal experience of teaching various phenomena of musical cultures of the world with awareness of their national self-awareness and uniqueness, which ensure the ability of students to realize these characteristics in the process of educational and professional musical-pedagogical and artistic-performance activity. The structure of ethno-cultural ideas of future teachers of musical art is developed, which consists of the cognitive-informational, valuable-emotional and artistic-performance components. The content of training methods of students' ethno-cultural ideas at classes of a professional cycle subjects is briefly presented. It is determined that the training of the students' competance can contribute to the application of project, problem-finding, interactive, creative, analytical, polyartistic, eureka and performing methods (art content verbalization, music and performance improvisation, retrospective analysis, ethnographic quiz, master of performance style techniques), students' involvement in independent activity: preparation of historical stories and reports, organization of concerts-lectures, artistic presentations, etc.

Key words: Ethnos, culture, people, nation, mentality, ethno-cultural ideas, future teacher of music, structure, professional training, training methods.

УДК 37:005.332.2:373.3/.5(477)(045)

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.28>

Швардак М. В.

ОСВІТНІ ТРЕНДИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У статті розглянуто головні освітні тренди Нової української школи, які яскраво виділяються в мінливих умовах сьогодення, в тому числі, в умовах кризових ситуацій. Підкреслюється, що поява нових тенденцій в освіті є неминучою, адже сучасне покоління живе в епоху глобальних перетворень, які змінюють ціннісні орієнтири, спосіб життя, мислення, комунікування й бачення майбутнього. «Школа пам'яті» трансформувалась у «школу радості пізнання». Цінність знань, на жаль, девальвується в умовах безперешкодного вільного доступу до будь-якої інформації. Натомість стають пріоритетними навички реального практичного застосування теорії, життєві та соціальні навички, цифрова компетентність, адаптивність до мінливих умов сьогодення. Зазначається також, що вплив на тенденції в освіті має не тільки динамічний розвиток суспільства, а й соціальний регрес, спричинений масштабними в умовах сьогодення форс-мажорними обставинами (всесвітня пандемія, спричинена COVID-19, війна в Україні). Особлива увага у статті акцентується на таких освітніх трендах як: інтеграція України в європейський та світовий освітній простір, формування у здобувачів освіти *soft skills*, персоналізація, диджиталізація освіти, технології віртуальної та доповненої реальності, асинхронне навчання, здоров'язберігаючі технології, інтегроване навчання, сторітелінг, гейміфікація, STEAM-освіта, вивчення іноземних мов. Переконані, що ефективність розвитку суспільства залежить від прогресивності розвитку освітньої системи. Причому розвиток освіти повинен мати випереджувальний характер – готувати людей до життя в суспільстві найближчого майбутнього, орієнтуючись на зону найближчого суспільного розвитку. Головними пріоритетами в умовах змін та стрімкого суспільного розвитку стають адаптивність, здатність постійно вчитися новому й актуальному; зорієнтованість системи освіти на цифровізацію, критичне мислення, діалогічність, креативність, уміння взаємодіяти в реальному та віртуальному суспільному просторі.

Ключові слова: освіта, тренд, Нова українська школа, *soft skills*, персоналізація, диджиталізація, здоров'язберігаючі технології, інтегроване навчання, гейміфікація, STEAM-освіта.

Сучасне покоління живе в епоху глобальних перетворень, які змінюють ціннісні орієнтири, спосіб життя, мислення й комунікування, бачення прийдешнього. *З'являються нові тенденції в освіті, підходи до навчання, вимоги до педагогічних працівників та здобувачів; модифікуються цінності, пріоритети і здатності учасників освітнього процесу. Це закономірно, адже ті завдання, які стояли перед освітньою установою раніше, вже не відповідають вимогам сьогочасного динамічного розвитку суспільства. «Школа пам'яті» трансформувалась у «школу радості пізнання». Цінність знань, на жаль, девальвується в умовах безперешкодного вільного доступу до будь-якої інформації. Натомість стають пріоритетними навички реального практичного застосування теорії, життєві та соціальні навички, цифрова компетентність, адаптивність до мінливих умов сьогодення.*

На жаль, вплив на тенденції в освіті має не тільки динамічний розвиток суспільства, а й соціальний регрес, спричинений масштабними в умовах сьогодення форс-мажорними обставинами (всесвітня пандемія, спричинена COVID-19, війна в Україні). Проте, варто зауважити, що «регрес, уражаючи окремі соціальні інститути, структури, все ж не зупиняє розвиток суспільства за висхідною лінією до безперервного вдосконалення своєї організації» [6].

Концептуальні засади глобальних змін у сфері освіти представлені у дослідженнях Дж. Белла, І. Валлерстайна, Й. Масуди, Дж. Моравека, Е. Тоффлера, П. Друкера та ін. Дослідження шляхів забезпечення ефективної стратегії розвитку освіти проводять В. Андрущенко, О. Висоцька, А. Джурило, В. Іванько, В. Кремень, В. Куйбіда, М. Легенький, А. Мазак, С. Морозова, Г. Стасюк, Л. Федулова, Н. Шульга та ін.

Мета статті: виявити та проаналізувати освітні тренди в умовах Нової української школи.

Розглянемо TOP-10 освітніх трендів Нової української школи, які яскраво виділяються в мінливих умовах сьогодення, в тому числі, в умовах кризових ситуацій. Нагадаємо, що тренд – актуальна тенденція, пріоритетний напрям у розвитку. Бути в тренді означає «йти в ногу з часом» і знати про актуальні новації з конкретного напрямку.

Інтеграція України в європейський та світовий освітній простір. За дослідженнями PISA-2018 Україна посіла 39 місце з-поміж 80 країн-учасниць. *Тому реформування освіти та вивчення світових тенденцій розвитку освіти є на часі з огляду на інтеграцію України в європейський та світовий освітній простір [5].*

Реформуючи освіту під впливом світового передового досвіду, Україна бере приклад із країн-лідерів за якістю освіти – насамперед Фінляндії, Південної Кореї, Сінгапуру, Польщі. Саме на основі вивчення досвіду цих країн та адаптації його до українського формату освіти, зародився освітній проєкт, а згодом – шкільна реформа під назвою «Нова українська школа» (Концепція НУШ затверджена колегією МОН України 2016 р.). Національна імплементація світового досвіду в загальну середню освіту розпочалася в Україні 01.09.2018 р. Саме завдячуючи цьому освітньому проєкту у вітчизняну освіту залучено чимало світових трендів.

Soft skills. Сучасна людина має розуміти, що більше не існує однієї професії на все життя. Вона повинна постійно навчатися, бути гнучкою, оперативно реагувати на зміни, швидко адаптуватися до тих умов, які часто від неї не залежать. У цьому контексті доречним буде згадати вислів Е. Тоффлера «У XXI столітті безграмотним вважається вже не той, хто не вміє читати і писати, а той, хто не вміє вчитися, доучуватися і переучуватися» [10].

Переконані, що саме сформовані soft skills (життєві та соціальні навички) будуть найнеобхіднішими у прийдешньому. Це набуває особливої актуальності з огляду на те, що близько 65% нинішніх молодших школярів оберуть професії, яких на сьогодні ще не існує. Американський футуролог Т. Фрей стверджує, що до 2030 року кількість вакансій скоротиться на 2 млрд через застарілість і непотрібність професій [8]. А це означає, що здобувши загальну середню освіту, близько половини випускників не володітиме навичками, необхідними для професійної самореалізації. Тому дітей слід навчати, в першу чергу, адаптивним навичкам – здатності критично, аналітично та стратегічно мислити, швидко адаптуватися до нових умов, ефективно взаємодіяти, приймати виважені рішення, вчитися новому, бути креативним.

Наукові розвідки, проведені в університетах Гарварду та Стенфорду показали, що тільки 15% кар'єрного успіху забезпечується рівнем професійних навичок (hard skills), в той час як інші 85% – це soft skills [4]. Це ще раз доводить, що орієнтири у навчанні змістились із предметних знань, умінь і навичок до гнучких, соціально значущих компетентностей.

З огляду на це, на Всесвітньому Економічному форумі у Давосі у 2016 році була визначена першорядність soft skills у мінливих умовах сьогодення. Учасники Форуму одностайні в тому, що у XXI столітті в пріоритеті мають бути саме soft skills – комунікативні навички, критичне мислення, креативність, здатність вирішувати складні завдання, приймати оптимальні рішення, вміння вести перемовини, асертивність, командна співпраця, лідерство, відповідальність, самостійність, ініціативність, гнучкість, інноваційність, емоційний інтелект (стресостійкість), інформаційно-цифрова грамотність, медіаграмотність.

Віддзеркалення цих рішень бачимо в шкільній реформі в Україні. Екс-міністрка Г. Новосад свого часу зазначала: «М'які навички є невід'ємною складовою успішного навчання й обов'язковою компетентністю, якою має володіти випускник НУШ. Адже накопичувати знання з предметів сьогодні недостатньо, щоб реалізувати свої вміння та стати успішним».

Персоналізація. Актуальними стають гібридні навички – сьогодні вже недостатньо вивчати одну галузь упродовж життя. Людина потребуватиме різних навичок. Навчання ставатиме більш персоналізованим.

Це вимагає невідкладного переходу від уніфікованого до індивідуалізованого, персоніфікованого навчання на основі педагогічної інноватики: вчитися не для здачі зовнішнього незалежного тестування, а для того, щоб набути здатності вчитися; не завчати інформацію, а аналізувати, синтезувати, порівнювати, узагальнювати, прогнозувати й креативити. Вертикальне навчання (монолог учителя) має поступитися горизонтальному (інтерації між учасниками освітнього процесу).

У Державному стандарті початкової освіти закладено новий принцип оцінювання: «особливості здобувача/здобувачки можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня» [1]. Цим характеризується поняття «індивідуальна освітня траєкторія», введене законом «Про освіту».

Диджиталізація стає основним трендом сучасності та радикально перевтілює сутнісні характеристики процесів усіх сфер суспільного життя [7].

Цифрова освіта продовжує активно використовуватися світовою спільнотою. Особливо актуальною вона стала у період всесвітньої пандемії, а згодом – воєнного стану в Україні. І якщо спершу ми ставилися до онлайн-освіти із пересторогою, то в умовах кризових ситуацій вона стала єдиною можливою формою здобуття освіти.

Цифрова освіта робить освітній процес ефективним, прозорим та візуалізованим, пропонує нові інструменти для освітнього співробітництва. Передбачає радикальну трансформацію методології надання освітніх послуг за рахунок інтеграції інформаційно-цифрових технологій та використання Інтернет-культури відкритості й обміну знаннями й уміннями, цим самим продукуючи цифрові компетенції [3, с. 5].

Від наперед відзнятих навчальних відео педагоги перейшли до більш активних форматів співдіяльності, які забезпечують тісну взаємодію учасників освітнього процесу. Крім того, дедалі більше використовуються ними різні інтерактивні онлайн-платформи та освітні застосунки, навчальні е-тренажери, *технології віртуальної та доповненої реальності*.

Цифрові технології стали невід'ємною частиною повсякденного буття всього людства, тому спроба уникати їх використання означає «втечу» від реальності [7].

Асинхронне навчання. Також у тренді сьогодні асинхронне навчання, яке надає більше свободи і здобувачам освіти, і вчителям. Особливо є актуальним у форматах дистанційного та змішаного навчання. Асинхронний режим дає здобувачам можливість зосереджено працювати над початковою темою в зручний час та у власному темпі.

В умовах такого навчання немає потреби конкурувати, намагатися з останніх сил наздогнати однокласників, щоб не відстати. Можна більше уваги та часу приділити темі, яка особливо зацікавила, або темі, яка є складною для сприйняття. Однак, акцентуємо увагу на тому, що незважаючи на суттєві переваги асинхронного навчання, успішним воно буде тільки за умов сформованості у школяра самодисципліни та здатності раціонально розподіляти свій час [9].

Інтегроване навчання. В умовах сьогодення предмети або ж освітні галузі не можуть вивчатися відірвано один від одного, а урок – існувати сам по собі. На допомогу вчителям та школярам приходить популярна світова практика інтегрованого навчання, залучена до освітнього процесу в ході новочасного шкільного реформування в Україні.

Завдяки інтеграції «стираються» межі між освітніми галузями та предметами, у школярів формується загальна картина світу. Вчителі заохочують здобувачів шукати зв'язок між предметами, опиратися на вже здобуті знання, сформовані вміння та навички з різних сфер життєдіяльності.

Інтегроване навчання – виклик не тільки для здобувачів освіти, а й для педагогів, адже для успішної реалізації цієї тенденції, в першу чергу вони мають мислити інтегровано, навчати по-новому, паралельно виконувати різні ролі (дослідників, менторів, classroom-менеджерів, а також коучів і фасилітаторів), апробувати актуальні технології навчання, враховувати інтереси, потреби та запити сучасних школярів.

Реалізація інтегрованого навчання створює сприятливі умови для формування у здобувача цілісної картини світу, розширення кругозору, розвитку пізнавальної активності, прояву креативності. Крім того, інтегровані уроки посилюють мотивацію до навчання, формують в учнів дослідницький інтерес, розвивають комунікативні навички, критичне мислення, готують до життя, сприяють формуванню всебічно й гармонійної розвиненої інтелектуальної особистості.

Державний стандарт початкової освіти гнучкий і побудований таким чином, що дозволяє на рівні освітніх програм моделювати різні варіанти повної або часткової інтеграції.

Інтеграція в умовах НУШ вже пройшла початкову школу, що є основою для подальшого навчання: і шкільного, і професійного. А метою інтегрованого навчання є покращення здатності здобувачів освіти розуміти своє ставлення до навколишнього світу з різних точок зору [2].

Здоров'язберігаючі технології. Особливо актуальними в умовах онлайн-навчання, спричиненого пандемією, а згодом введенням воєнного стану в Україні, стали здоров'язберігаючі технології. Адже вони орієнтовані на збереження, зміцнення, а також відновлення здоров'я школярів. До здоров'язберігаючих технологій належать: фізкультхвилинки, музичні паузи, спортивні заходи, прогулянки; нейро-, психогімнастика, зорова, дихальна, звукова, імунна, пальчикова гімнастика; терапевтичні вправи (ігрова терапія, казкотерапія, сміхотерапія, кольоротерапія, музикотерапія, піскова терапія, вітамінотерапія, танцювальна терапія);

моніторинг стану здоров'я здобувачів, санітарно-гігієнічна робота, протиепідеміологічна робота, контроль якості організації харчування тощо.

Сьогодні у тренді також навчання через гру – *гейміфікація*. Сучасна гейміфікація підвищує інтерес до навчання: замість лекцій, пояснень та роз'яснень – короткі відео, замість тестів – ігри, веб-квести.

Ігровий підхід у навчанні мотивує школярів виконувати домашнє завдання, проходити навчальні ігрові тести, розуміти складні теми й краще орієнтуватися у вивченому матеріалі.

Гейміфікація доречна на будь-яких предметах. Дослідження доводять, що особливо ефективно в ігровому форматі вивчати іноземні мови, основи фінансової грамотності, розвивати аналітичне та критичне мислення. Важливим елементом е-гри є шкала успішності. Школяр бачить свої результати за кожний пройдений рівень (етап), здобути результати мотивують рухатися далі.

Сторітелінг. Дедалі більш популярною серед креативних освітян стає подача навчальної інформації у стилі сторітелінг – цікавої, креативної, та захоплюючої розповіді. Педагоги-практики переконують, що сторітелінг сприяє розвитку особистісних якостей, демонструє унікальність уяви кожного школяра, розвиває мотиваційну, когнітивну та емоційну сфери слухачів, підвищує логіку та рівень культурної освіти.

Зважаючи на те, що сучасні діти багато часу проводять з девайсами та гаджетами, то їх мислення набуває ознак кліпового, натомість реальне спілкування стає мистецтвом, якому потрібно навчатися. Саме сторітелінг реалізує принцип доступності навчання, мотивує до вирішення складних та нестандартних завдань. Спікер розповідає про важливі та складні речі простою й доступною мовою, даючи змогу школяреві засвоїти великий об'єм інформації. У свою чергу, реалізація сторітелінгу вимагає від освітян ґрунтовної та досить тривалої підготовки.

STEAM-освіта – тренд, який набирає все більших обертів. Її суть полягає у такому підході до навчання, який дає можливість готувати школярів до професій майбутнього, при цьому природничі науки (Science), технології (Technology), технічна творчість (Engineering), мистецтво (Art) та математика (Mathematics) вивчаються комплексно. Відповідно до такого кроспредметного підходу, базою для набуття знань є проста та доступна візуалізація наукових явищ. З цією метою застосовуються медіатехнології, а також дедалі частіше – технології доповненої та віртуальної реальності.

STEAM-освіта сприяє формуванню у школярів гнучкості, критичного та креативного мислення, цілісної картини світу, навичок командної роботи та здатності застосовувати здобуті знання для розв'язання завдань із реального життя. Саме це робить STEAM-освіту такою популярною в провідних країнах світу.

Вивчення іноземних мов знаходиться в особливому актуалітеті та реалізується в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти.

В умовах сьогодення знання іноземних мов є важливою складовою професійної діяльності фахівця будь-якого рівня та будь-якої сфери. Крім того, це ще й ключ до успіху та нових можливостей, які відкриваються перед людиною, яка володіє хоча б однією іноземною мовою. Знання мови – це не просто показник освіченості та рівня інтелектуального розвитку людини, це ще й характеристика таких її якостей, як посидючість, терпимість і відкритість до постійної самоосвіти. Отже, знання іноземної мови є мінімальною вимогою до кожного, хто хоче побудувати вдалу кар'єру і досягти успіху в житті.

Висновки. Переконані, що ефективність розвитку суспільства залежить від прогресивності розвитку освітньої системи. Причому розвиток освіти повинен мати випереджувальний характер – готувати людей до життя в суспільстві найближчого майбутнього, орієнтуючись на зону найближчого суспільного розвитку.

Головними пріоритетами в умовах змін та стрімкого суспільного розвитку стають адаптивність, здатність постійно вчитися новому й актуальному; зорієнтованість системи освіти на цифровізацію, критичне мислення, діалогічність, креативність, уміння взаємодіяти в реальному та віртуальному суспільному просторі.

Використана література:

1. Державний стандарт початкової освіти. Затвержено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/Державний%20стандарт%20початкової%20освіти.pdf>
2. Інтегроване навчання: зміна сенсу освіти та виклик для вчителів. *Освіта.ua*. 2021. URL: <https://osvita.ua/school/method/85062/>
3. Краус Н. М., Краус К. М., Болдирева Л. М. Цифрові компетенції у сфері вищої освіти: задум, реалізація, результат. *Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво*. 2019. № 1. С. 4–9.
4. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
5. Оприлюднено результати міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018: Україна на 39 місці. *Освіта*. URL : <https://www.auc.org.ua/novyna/oprylyudneno-rezultaty-mizhnarodnogo-doslidzhennya-yakosti-osvity-pisa-2018-ukrayina-na-39>.
6. Піча В.М. Соціальний прогрес і регрес. *Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України*. Ч. 2. 2000. 248 с.
7. Швардак М.В. Сучасні методологічні підходи формування готовності майбутніх керівників закладів освіти до застосування технологій педагогічного менеджменту. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2020. № 5 (336). С. 184–195.
8. Billion Jobs to Disappear by 2030. URL: <https://futuristspeaker.com/business-trends/2-billion-jobs-to-disappear-by-2030/>
9. Bakhmat N., Popadych O., Derkach L., Shvardak M., Lukashchuk M., Romanenko V. Using Information Technologies to Train Today Teachers in the Educational Environment. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 2022. Vol. 14 (2). P. 479–499. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/591>
10. Toffler, Alvin. *Future Shock*. New York: Random House, 1970. 505 p.

References:

1. Derzhavnyi standart pochatkovoï osvity [State standard of primary education]. Zatverzhenno Postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 liutoho 2018. № 87. URL: <http://dano.dp.ua/attachments/article/303/Derzhavnyi%20standart%20pochatkovoï%20osvity.pdf> [in Ukrainian].
2. Intehrovane navchannia: zmina sensu osvity ta vyklyk dlia vchyteliv [Integrated learning: changing the meaning of education and a challenge for teachers]. *Osvita.ua*. 2021. URL: <https://osvita.ua/school/method/85062/> [in Ukrainian].
3. Kraus N.M., Kraus K.M., Boldyrieva L.M. Tsyfrovi kompetentsii u sferi vyshchoi osvity: zadum, realizatsiia, rezultat [Digital competences in the field of higher education: idea, implementation, result]. *Derzhava ta rehiony. Ser. Ekonomika ta pidpriemnytstvo* [State and regions. Series. Economy and entrepreneurship]. 2019. № 1. p. 4–9 [in Ukrainian].
4. Bibik N.M. (red.) *Nova ukrainska shkola: poradnyk dlia vchytelia* [New Ukrainian school: a teacher's guide]. Kiev: Litera LTD, 2019. 208 p. [in Ukrainian].
5. Opryliudneno rezultaty mizhnarodnoho doslidzhennia yakosti osvity PISA-2018: Ukraina na 39 misti [The results of the international study of the quality of education PISA-2018 were published: Ukraine is in 39th place]. *Osvita [Education]*. URL: <https://www.auc.org.ua/novyna/oprylyudneno-rezultaty-mizhnarodnogo-doslidzhennya-yakosti-osvity-pisa-2018-ukrayina-na-39> [in Ukrainian].
6. Picha V.M. Sotsialnyi prohres i rehres [Social progress and regression]. *Sotsiolohiia: zahalnyi kurs [Sociology: general course]*. 2000. 248 p. [in Ukrainian].
7. Shvardak M.V. Suchasni metodolohichni pidkhody formuvannia hotovnosti maibutnikh kerivnykiv zakladiv osvity do zastosuvannia tekhnolohii pedahohichnoho menedzhmentu [Modern methodological approaches to the formation of the readiness of future heads of educational institutions to use pedagogical management technologies]. *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka [Bulletin of Taras Shevchenko LNU]*. 2020. № 5 (336). pp. 184–195 [in Ukrainian].
8. 2 Billion Jobs to Disappear by 2030. URL: <https://futuristspeaker.com/business-trends/2-billion-jobs-to-disappear-by-2030/>
9. Bakhmat N., Popadych O., Derkach L., Shvardak M., Lukashchuk M., Romanenko V. Using Information Technologies to Train Today Teachers in the Educational Environment. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 2022. Vol. 14 (2). P. 479–499. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.2/591>
10. Toffler, Alvin. *Future Shock*. New York: Random House, 1970. 505 p.

Shvardak M. Educational trends in the conditions of the New Ukrainian School

The article examines the main educational trends of the New Ukrainian School, which clearly stand out in today's changing conditions, including in crisis situations. It is emphasized that the emergence of new trends in education is inevitable, because the modern generation lives in an era of global transformations that change value orientations, lifestyles, thinking, communication and vision of the future. The «school of memory» was transformed into the «school of the joy of knowledge». Unfortunately, the value of knowledge is devalued in conditions of unhindered free access to any information. Instead, the skills of real practical application of theory, life and social skills, digital competence, adaptability to the changing conditions of today become priorities. It is also noted that trends in education are influenced not only by the dynamic development of society, but also by social regression caused by large-scale force majeure circumstances in today's conditions (global pandemic caused by COVID-19, war in Ukraine). Special attention in the article is focused on such educational trends as: the integration of Ukraine into the European and global educational system, the formation of soft skills among students of education, personalization, digitalization of education, virtual and augmented reality technologies, asynchronous learning, health-preserving technologies, integrated learning, storytelling, gamification, STEAM education, learning foreign languages. We are convinced that the effectiveness of the development of society depends on the progressive development of the educational system. Moreover, the development of education should be anticipatory in nature – to prepare people for life in the society of the near future, focusing on the zone of nearest social development. The main priorities in the conditions of changes and rapid social development are adaptability, the ability to constantly learn new and relevant things; the orientation of the education system towards digitization, critical thinking, dialogicity, creativity, the ability to interact in real and virtual public space.

Key words: education, trend, New Ukrainian school, soft skills, personalization, digitalization, health-preserving technologies, integrated learning, gamification, STEAM education.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>